

KNJIGA XXIX (sv. 3—4, 1963).

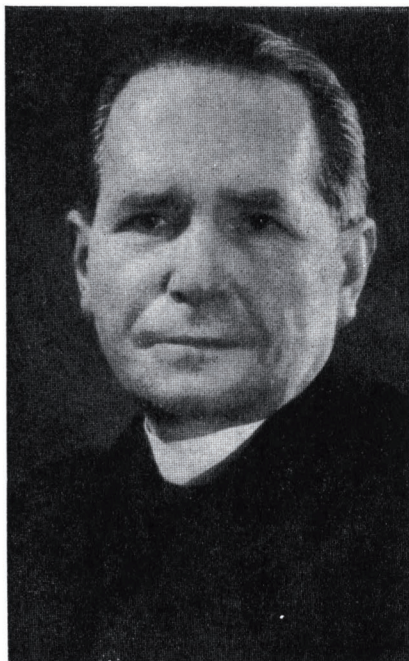
Ova knjiga »Priloga« posvećena je Petru II Petroviću Njegošu povodom stopedesetgodišnjice njegova rođenja.

A. VAILLANT, *Serbo-croate »rujan«* (str. 323—324). Osvrt na rad. A. Pece (Prilozi XXVIII, 1962). Vaillant daje novu etimologiju riječi i smatra da je posuđenica iz starotalijanskog *roggio*, od lat. *rubeus*.

Y. E. BOEGLIN, *A propos de »rujno vino« et de l'adjectif »rujan« en serbo-croate* (str. 324—331). Autor nadopunjuje rad A. Pece (Prilozi XXVIII) te daje svoje tumačenje značenju riječi »rujan« i izrazu »rujno vino« i smatra da je značenje boje u izrazu »rujno (vino)« sekundarno već da riječ označuje: kvalitetno, importirano i dr. kao i to da treba tražiti etimologiju riječi »rujan« u nazivu za biljku »ruj«.

N. L.

V I J E S T I

JOSEF VAŠICA
octogenarius

Letošního roku se dožívá 80 let znamenitý český slavista Josef Vašica. Narodil se dne 30. VIII 1884. ve Štítině u Opavy (ve Slezsku), kde jeho otec František byl kolářem.

Matka Marie Anna později řekla: »Nás od narození ten synek nezarmoutil.« — Studoval na gymnáziu v Kroměříži na Moravě, pak na olomoucké bohoslovecké fakultě. Po vysvěcení odešel studovat slavistiku a klasickou filologii na universitu do Vídně, kde dosáhl doktorátu filozofie ze slavistiky; jeho učители byli Vatroslav Jagić a Václav Vondrák. Působil jako profesor češtiny a latiny na kroměřížském gymnáziu, odkud byl r. 1919. povolán na olomouckou cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu jako habilitovaný docent staroslověnského jazyka a literatury; r. 1921. se stal mimořádným a r. 1929. řádným profesorem. Když prof. Josef Vajs odešel na odpočinek, přešel Vašica na teologickou fakultu university Karlovy v Praze, kde byl r. 1937. jmenován řádným profesorem staroslověnského překladu Písma a liturgie slovanské; tam působil do r. 1950.

Vědecká působnost prof. Vašici je široká a mnohostranná, ale soustřeďuje se ve vzácně ucelených okruzích. V oboru staroslověnského jazyka a písemnictví se Vašica nikdy neomezoval na úzký kruh kanonických textů: jazyk a písemnictví staroslověnské viděl vždy v historické a vývojové perspektivě, v níž církevní slovanština všech redakcí je organickým navázáním na památku doby nejstarší; navazuje na ně jazykově i kulturně. Tištěných

Vašicových prací z oboru paleoslovenistiky je přes sto. Soustřeďují se zejména kolem otázek cyrilometodějské liturgie (objevil slovanskou liturgii sv. Petra), kolem staroslověnských památek právních (Zakonъ sudьnyjъ ljudemъ, nomokanon atd.), kolem původní literatury okruhu cyrilometodějského (např. ŽKM, Pochvaly, Slovo na přeneseníje moštemъ bl. Klimenta, Chrabr aj.) a kolem hagiografie česko-csl. (legendy o sv. Václavu a Vítu, cyrilometodějské služby apod.). Velký je jeho přínos v redakci pražského akad. staroslověnského slovníku, cenný je jeho *Soupis staroslověnských rukopisů Národního muzea v Praze* (započatý kdysi Vajsem).

Bádání staroslověnskému předcházeli Vašicův pracovní zájem o staročeský překlad bible. Stěžejními díly tohoto oboru jsou skvělá edice části Olomoucké bible a syntetická studie *Staročeské evangeliaře*.

Obsáhlé je Vašicovo dílo i na poli literární vědy. Nejvíce pozor-

nosti věnoval českému literárnímu baroku (asi 60 prací), ale všiml si i literatury starší a zase novější (i současné); vydal řadu starých textů a komentoval je. Ruské literatury patřil na 40 jeho článků, překladů a recenzí. — Okrajově se dotkl i jiných slovanských literatur, historie a starožitnosti, ba i české dialektologie.

Tímto přehledem však není dosaženo Vašicovo dílo nikterak zachyceno v úplnosti; není to v stručnosti možné, ani pokud jde o obory, jež obsáhl. A je krásným faktem, že můžeme závěrem podotknout, že jubilat připravuje stále další práce k tisku.

A je ještě něco, co bylo ve Vašicově životě vzdy na prvním místě, to však lze těžko postihnout slovy: Vašica je člověkem, dobrým člověkem v plném slova smyslu. Nesnadno je to zachytit slovem a písmem, zato dokonale je tato skutečnost otištěna v srdcích všech, kdož ho znají. *Мнугаа актa!*

F. V. Mareš (Praha)